

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI

GMINA RAKÓW

Listopad 2020

1. Podstawa prawna funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami na terenie gminy

Raków

Zgodnie z art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1439 ze zm) zwaną dalej ustawą u.p.c.g. do zadań gminy należy dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi. Celem takiej analizy jest weryfikacja możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy.

Zgodnie z założeniami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Rady Gmin zobowiązane zostały do podjęcia szeregu uchwał regulujących system gospodarowania odpadami na terenie gminy.

- 1) *Uchwała Nr XV/92/2015 z dnia 27 listopada 2015 roku w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów wraz ze zmianami*
- 2) *Uchwała Nr X/58/2015 z dnia 29 czerwca 2015 roku w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.*
- 3) *Uchwała Nr XII/71/2015 z dnia 10 września 2015r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości*
- 4) *Uchwała Nr XXIV/135/2016 z dnia 29 czerwca 2016r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Raków, wraz ze zmianami*
- 5) *Uchwała Nr VI/73/2019 z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa, ustalenia inkasentów oraz wynagrodzenia za inkaso*
- 6) *Uchwała Nr XVII/161/2019 z dnia 29 października 2019 roku w sprawie wyboru metody opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki takiej opłaty, ze zmianami*
- 7) *Uchwała Nr Xvii/160/2019 z dnia 29 października 2019 roku w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli , na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne*

Podejmując wymienione wyżej uchwały, Rada Gminy Raków stworzyła ramy prawne dla systemu zbierania i odbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, w tym również powstających w gospodarstwach domowych przeterminowanych leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych oraz zużytych opon i odpadów zielonych. Poprzez objęcie wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem odbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych gmina realizuje swoje obowiązki ustawowe, w szczególności takie jak zapewnienie warunków funkcjonowania systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, aby było możliwe: ograniczenie składowania odpadów

komunalnych ulegających biodegradacji, wydzielenie odpadów niebezpiecznych z odpadów komunalnych, osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu.

Zadania własne gminy w zakresie gospodarowania odpadami wykonuje w Urzędzie Gminy Referat Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Rozwoju Gminy.

Mieszkańcy gminy Raków w ramach zbiórki odpadów komunalnych „u źródła” w 2019 roku zbierali następujące rodzaje odpadów:

- zmieszane (niesegregowane)- worek lub pojemnik koloru czarnego
- tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe- worek lub pojemnik koloru żółtego
- papier i tektura- worek lub pojemnik koloru niebieskiego
- szkło- worek lub pojemnik koloru zielonego
- odpady ulegające biodegradacji – worek koloru brązowego
- popiół – worek koloru szarego.

Bezpośrednio z nieruchomości w formie tzw. wystawki mieszkańcy mogli oddać : zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony.

Na terenie miejscowości Raków zlokalizowane są pojemniki na odzież i inne tekstylia (np. stare ubrania, pościel, obuwie itp.). Odpady te odbierane są przez Polski Czerwony Krzyż.

Ponadto, mieszkańcy mogą oddawać odpady do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów, który znajduje się w msc. Raków.

W 2019 roku na terenie gminy funkcjonował Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, gdzie mieszkańcy mogli oddać nieodpłatnie odpady opakowaniowe z papieru, szkła, tworzyw sztucznych, metali, opakowania wielomateriałowe, zużyte baterie i akumulatory, odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony, odpady zielone, przeterminowane leki i chemikalia, odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, popiół, odpady niebezpieczne wydzielone z odpadów komunalnych (światłówki, opakowania po farbach, chemikalia). Zlokalizowany jest on przy ul. Kościuszki 45 w msc. Raków (plac po byłym Zakładzie Usług Komunalnych). Czynny w godz. 8:00-15.00 w poniedziałki i piątki. Z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów w 2019 roku zebrano łącznie 17,76 Mg selektywnie zebranych odpadów.

Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych na terenie gminy Raków w 2019 roku przedstawia się następująco:

Rodzaj odpadów	Częstotliwość odbierania
NIERUCHOMOŚCI ZAMIESZKAŁE I NIEZAMIESZKAŁE	
zmieszane odpady komunalne	<ul style="list-style-type: none">• 1 raz w miesiącu, (w okresie od czerwca do sierpnia częstotliwość odbioru odpadów wynosi 2 razy w miesiącu)
szkło, papier, tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe	<ul style="list-style-type: none">• 1 raz w miesiącu
odpady ulegające biodegradacji, odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji odpady zielone	<ul style="list-style-type: none">• 2 razy w miesiącu

popiół	<ul style="list-style-type: none">• 1 raz na miesiąc w okresie od 15 października do 15 kwietnia
zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony	<ul style="list-style-type: none">• 4 razy w roku
NIERUCHOMOŚCI NA KTÓRYCH ZNAJDUJĄ SIĘ DOMKI LETNISKOWE LUB INNE NIERUCHOMOŚCI WYKORZYSTYWANE NA CELE REKREACYJNO- WYPOCZYNKOWE	
zmieszane odpady komunalne	<ul style="list-style-type: none">• 1 raz w miesiącu (w okresie od czerwca do sierpnia 1 raz na tydzień)
szkło, papier, tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe	<ul style="list-style-type: none">• 1 raz w miesiącu (w okresie od czerwca do sierpnia 2 razy w miesiącu)
odpady ulegające biodegradacji, odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji, odpady zielone	<ul style="list-style-type: none">• 2 razy w miesiącu
popiół	<ul style="list-style-type: none">• 1 raz na miesiąc w okresie od 15 października do 15 kwietnia
zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony	<ul style="list-style-type: none">• 4 razy w roku
TERENY UŻYTKU PUBLICZNEGO	
kosze uliczne	<ul style="list-style-type: none">• 1 raz na 2 tygodnie ,• w miesiącach lipiec, sierpień 1 raz w tygodniu, (w razie potrzeby częściej)
odpady z cmentarzy	<ul style="list-style-type: none">• nie rzadziej niż 3 razy w roku

2. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zgodnie z art. 3 ust.2 pkt 2, ppkt a) gminy zapewniają budowę, utrzymanie i eksploatację własnych lub wspólnych z innymi gminami instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w tym instalacji komunalnych, o którym mowa w art. 38 b ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Gmina Raków jest udziałowcem Zakładu Gospodarki Odpadami w Rzędowie (ZGOK). Wszystkie odpady komunalne zebrane od mieszkańców z terenu gminy Raków trafiają do zagospodarowania do Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp z o.o , Rzędów 40; 28-142 Tuczępy. Zakład w Rzędowie zapewnia możliwość przetwarzania całego strumienia odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów przeznaczonych do składowania, pochodzących z terenu gminy Raków.

3. Liczba mieszkańców

Zgodnie z art. 6m ust.1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, właściciele nieruchomości zobowiązani są złożyć do wójta gminy deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Pierwszą deklarację mieszkańcy zobowiązani byli złożyć w terminie do 31 marca 2013 roku.

Według stanu na dzień 31.12.2019 roku na terenie gminy Raków zameldowanych było 5581 mieszkańców, według złożonych deklaracji liczba wg. stanu na dzień 31.12.2019 r. wyniosła 4244 mieszkańców. Liczba mieszkańców ulega zmianie w poszczególnych miesiącach. Różnica pomiędzy liczbą osób zameldowanych a liczbą osób zamieszkałych wynika m.in. z ciągłej migracji ludności. Są to wyjazdy mieszkańców gminy do pracy w innych regionach Polski oraz za granicę, a także związane ze studiami młodzieży itp.

4. Kontrole oraz przypadki właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust.6-12 ustawy

W 2019 roku system gospodarki odpadami komunalnymi obejmował nieruchomości zamieszkałe oraz niezamieszkałe, na których powstają odpady komunalne. W przypadku braku złożenia przez właściciela nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wójt wszczyna postępowanie administracyjne w przedmiotowej sprawie. Na bieżąco przeprowadzana jest weryfikacja ilości osób zadeklarowanych w deklaracji i w razie zaistnienia rozbieżności wzywa się właściciela danej nieruchomości do złożenia wyjaśnień lub korekty.

Ponadto pracownicy firmy zajmującej się na terenie gminy Raków zbiórką odpadów komunalnych przeprowadzając kontrolę jakości segregacji.

5. Informacja o masie poszczególnych rodzajów odebranych z terenu gminy odpadów komunalnych

Odbiór i transport odpadów komunalnych z terenu gminy Raków realizowany był przez podmiot wyłoniony w drodze postępowania przetargowego. W 2019 roku usługę tę świadczyło Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „Zieliński” ul. Klasztorna 27 a ; 26-035 Raków Wszystkie zebrane odpady kierowane były do Instalacji Komunalnej, z którą gmina posiada umowę na zagospodarowanie odpadów komunalnych tj. Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp z o. o w Rzędowie, Rzędów 40; 28-142 Tuczępy.

Zestawienie ilości (Mg) odpadów komunalnych zebranych z terenu gminy Raków w 2019 roku

NIESEGREGOWANE ODPADY KOMUNALNE	495,160
ODPADY WIELKOGABARYTOWE	49,800
ZUŻYTE URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE I ELEKTRONICZNE	11,540
ZMIESZANE ODPADY OPAKOWANIOWE	100,640
TWORZYWA SZTUCZNE	2,390

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi

OPAKOWANIA Z TWORZYW SZTUCZNYCH	
OPAKOWANIA ZE SZKŁA SZKŁO	97,060
ODPADY ULEGAJĄCE BIODEGRADACJI	30,620
ZUŻYTE OPONY	27,560
ODPADY KOMUNALNE NIE WYMIENIONE W INNYCH PODGRUPACH	68,380
PAPIER I TEKTURA OPAKOWANIA Z PAPIERU I TEKTURY	18,300

Ilość wszystkich odpadów komunalnych zebranych w 2019 roku zebranych od mieszkańców wyniosła 901,45 Mg.

**Sposób zagospodarowania odpadów komunalnych odebranych na terenie gminy
w 2019 roku**

Rodzaj odpadów komunalnych	Nazwa procesu i miejsce zagospodarowania odpadów
NIESEGREGOWANE ODPADY KOMUNALNE	R12; ZGOK – instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów
ODPADY WIELKOGABARYTOWE	R12; ZGOK – instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów
ZUŻYTE URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE I ELEKTRONICZNE	R12; MB Recykling – instalacja do przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego
ZMIESZANE ODPADY OPAKOWANIOWE	R12; ZGOK – instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów
OPAKOWANIA Z TWORZYW SZTUCZNYCH, TWORZYWA SZTUCZNE	R12; ZGOK – instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów
SZKŁO OPAKOWANIA ZE SZKŁA	R12; ZGOK – instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów
OPAKOWANIA Z PAPIERU I TEKTURY PAPIER I TEKTURA	R12; ZGOK – instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów
ODPADY ULEGAJĄCE BIODEGRADACJI	R3; ZGOK – instalacja do przetwarzania odpadów zielonych i

	innych ulegających biodegradacji
ODPADY KOMUNALNE NIE WYMIENIONE W INNYCH PODGRUPACH	D5- instalacja do składowania odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne
ZUŻYTE OPONY	R3;

Jak wynika z powyższego, odpady komunalne zebrane w sposób selektywny „u źródła” poddane zostały procesom odzysku.

W wyniku prowadzonych prac sortowania i mechaniczno – biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w ZGOK w Rzędowie, wydzielono następujące frakcje:

- opakowania z papieru i tektury – 2,472 Mg
- opakowania z tworzyw sztucznych – 18,968 Mg
- opakowania z metali – 0,967 Mg
- opakowania ze szkła- 1,865 Mg

Powyższe pokazuje, że niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne mogą być poddane dokładniejszej selekcji „u źródła” czyli przez mieszkańców. Tym sposobem można ograniczyć masę niesegregowanych odpadów komunalnych przekazywanych do zagospodarowania, za które stawka za 1 Mg w ZGOK jest największa. Ograniczenie ilości zmieszanych odpadów komunalnych trafiających do ZGOK w Rzędowie daje możliwość obniżenia kosztów jakie gmina ponosi za ich zagospodarowanie.

Prawidłowe zagospodarowanie niesegregowanych odpadów komunalnych jest jednym z najważniejszych problemów. Wymaga ono zrozumienia oraz zgodnego, spójnego i kompleksowego działania zarówno ze strony gminy jak i mieszkańców. Wspierający efektywność system prawny oraz proekologiczny styl życia stanowią punkt wyjścia dla stworzenia nowoczesnego, wydajnego systemu zarządzania odpadami.

W 2019 roku w każdym sołectwie przeprowadzono z mieszkańcami spotkania dotyczące zasad gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Raków.

6. Informacja o osiągniętych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Ustawa o u.p.c.g. nałożyła na gminy obowiązek osiągnięcia poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych tj. papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady wielomateriałowe. Tabela poniżej przedstawia poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami jakie gmina zobowiązana jest osiągnąć w poszczególnych latach.

	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami [%]								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	10	12	14	16	18	20	30	40	50

Nie osiągnięcie przez gminę ww. poziomów skutkować będzie nałożeniem na nią kar pieniężnych.

W 2019 roku gmina Raków osiągnęła poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami następujących frakcji odpadów komunalnych: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło, odpady wielomateriałowe w wysokości 48,19 % przy wymaganym 40 %. Osiągnięcie tak wysokiego poziomu jest bardzo dużym osiągnięciem zarówno gminy jak i jej mieszkańców.

Zgodnie z zapisami ustawy gminy zobowiązane są do ograniczania masy odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania. Osiągnięty w 2019 roku przez Gminę Raków poziom, o którym mowa wyżej wyniósł 9,27 %.

6. Koszty poniesione z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

Zgodnie z ustawą o u.p.c.g. właściciele nieruchomości zobowiązani są uiszczać na rzecz gminy opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Opłata za gospodarowanie odpadami stanowi dochód gminy (art. 6r ust. 1). Z pobranych opłat gmina zobowiązana jest pokryć koszty związane z funkcjonowaniem systemu, które obejmują:

- 1) Odbieranie, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwienie odpadów,
- 2) Tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- 3) Obsługi administracyjne tego systemu,
- 4) Edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Usługę w zakresie odbioru i transportu odpadów komunalnych na terenie gminy Raków w 2019 roku świadczyła firma Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „ZIELIŃSKI”, ul. Klasztorna 27a, 26-035 Raków. Zebrane odpady zostały przekazane do Instalacji Przetwarzania Odpadów Rzędów 40; 28-142 Tuczępy, prowadzonej przez Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi z siedzibą w Rzędowie.

Należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wg. stanu na dzień 31.12.2019 roku wyniosły 390 355,78 złotych, otrzymane dochody to kwota

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi

w wysokości 353 917,62 złotych. Zaległości wyniosły 33 806,40 złotych nadpłata w wysokości 1 811,24 zł

Zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowią 8,66 % należności. W stosunku do właścicieli nieruchomości zalegających z opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi prowadzone są działania windykacyjne.

Wydatki związane z funkcjonowaniem systemu poniesione przez gminę Raków w 2019 roku wyniosły:

- odbiór i transport odpadów- kwota 182 936,88 zł;
- zagospodarowanie odpadów komunalnych – kwota 226 189,36 zł;

RAZEM: 409 126,24 złotych.

Koszty obsługi administracyjnej systemu wyniosły: 48 498,80 złotych .

Zauważyć należy, że pobrana w 2019 roku opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie pokrywa całości kosztów związanych z jej funkcjonowaniem. W związku z powyższym od 2020 roku Rada Gminy zdecydowała o zmianie wysokości stawki za gospodarowanie odpadami. Nadwyżek w opłacie za gospodarowanie odpadami nie odnotowano.

7. Podsumowanie

System gospodarowania odpadami komunalnymi objął właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne oraz domki letniskowe i inne nieruchomości wykorzystywane w celach rekreacyjnych.

Gmina Raków prowadzi Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych do którego mieszkańcy bezpłatnie mogą dostarczyć odpady. Z własnej obserwacji oraz danych otrzymanych od podmiotu odpierającego i przyjmującego odpady częstą praktyką mieszkańców jest oddawanie sprzęt elektrycznego i elektronicznego niekompletnego, co podraża koszty jego zagospodarowania.

Gmina Raków osiągnęła wszystkie wymagane przez prawo poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia wybranych frakcji odpadów komunalnych oraz ograniczenia składowanej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wniesionymi przez właścicieli nieruchomości nie pokrywają kosztów funkcjonowania systemu.

Każdy z mieszkańców odgrywa niezwykle istotną rolę w systemie gospodarki odpadami komunalnymi, ponieważ segregacja odpadów „u źródła” stanowi kluczowy element sprawnego działania systemu. Segregacja odpadów pozwala na odzysk surowców wtórnych, który bezpośrednio wpływa na ograniczenie zużycia surowców naturalnych oraz redukcję ilości powstających odpadów.

Wójt Gminy Raków

Damian Szpak